

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/125/2019
Identifikačné číslo spisu: 4018200390
Dátum vydania rozhodnutia: 26.05.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:4018200390.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobcu: Š. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX K. Z. V. Č.. XXX, právne zastúpeného: JUDr. Marián Ďurina, advokát, sídlo AK ul. Sibírska č. 4, 831 02 Bratislava 3, proti žalovanému: Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava 3, o žalobe v sociálnych veciach o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SELUZ-302-2/2018-OdSP zo dňa 07.05.2018, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave, č. k. 47Sa/15/2018-207, zo dňa 18. júla 2019, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 47Sa/15/2018-207, zo dňa 18. júla 2019 z a m i e t a.

Účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom č. k. 47Sa/15/2018-207, zo dňa 18. júla 2019 podľa ustanovenia § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného Ministerstva obrany Slovenskej republiky, č. SELUZ-302-2/2018-OdSP zo dňa 07.05.2018, žiadajúc jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie. Žalovanému právo na náhradu trov konania nepriznal.

2. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd z predloženého administratívneho spisu zistil nasledovný skutkový stav. Žalobca žiadosťou zo dňa 13.12.2017 požiadal o priznanie výsluhového dôchodku. Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia rozhodnutím prvého stupňa č. VÚSZ-6934/BB/2018 zo dňa 01.03.2018 podľa ustanovení § 137 ods. 3 a § 38 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z.

o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z.z.“) na základe žiadosti žalobcu zo dňa 13.12.2017 nepriznal žalobcovi výsluhový dôchodok. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia pre krajský súd vyplynulo, že správny orgán sociálneho zabezpečenia prvého stupňa nepriznanie výsluhového dôchodku žalobcovi dôvodil zisteným skutočným stavom a obsahom podkladov zabezpečených pre účely konania. Správny orgán prvého stupňa poukázal na osobný spis žalobcu, vyžiadaný ku konaniu zo Správy archívu Českej republiky Olomouc, z ktorého vyplýva, že žalobca vykonal vojenskú základnú službu vo vojenskej škole v dobe od 18.07.1974 do 17.07.1976 (2 roky), vojakom z povolania bol od 18.07.1976 do 31.12.1986 (10 rokov a 167 dní) a z toho zvýhodnená doba od 10.07.1979 do 31.12.1986 (7 rokov a 175 dní). Na základe uvedenej evidencie správny orgán prvého stupňa konštatoval, že na účely sociálneho zabezpečenia možno žalobcovi započítať spolu najviac 19 rokov a 342 dní, pričom podľa výkazu dôb a kategórií funkcií (pracovných kategórií) bola žalobcovi doba štúdia v 1. a 2. ročníku VSOŠL (Vojenskej strednej odbornej školy leteckej) započítaná do III. pracovnej kategórie a doba výkonu základnej vojenskej služby počas 3. a 4. ročníka VSOŠL, služby vojaka z povolania a zvýhodnenej doby v trvaní 19 rokov, 10 mesiacov a 13 dní bola zaradená do I. kategórie funkcií. V tejto súvislosti správny orgán uviedol, že služobný pomer žalobcu skončil 31.12.1986 a v tej dobe sociálne zabezpečenie vojakov z povolania upravoval zákon č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 76/1959 Zb.“) a zákon č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 121/1975 Zb.“). S poukazom na ustanovenia § 33 ods. 1 zákona č. 76/1959 Zb. a § 122 ods. 1 zákona č. 121/1975 Zb. správny orgán prvého stupňa konštatoval, že bez ohľadu na dĺžku služby v ozbrojených silách a kategóriu funkcií nemal žalobca po skončení služobného pomeru nárok na plný starobný dôchodok podľa § 122 ods. 1 zákona č. 121/1975 Zb. z toho dôvodu, že v dobe služby v ozbrojených silách (t. j. do 31.12.1986) nedosiahol vek aspoň 55 rokov, resp. 57 rokov, keďže žalobca v čase prepustenia zo služobného pomeru nemal ani 30 rokov. Zároveň správny orgán vyhodnotil, že žalobcovi nevznikol nárok ani na starobný dôchodok podľa § 132 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“), ktorý nadobudol účinnosť až po skončení služobného pomeru žalobcu, pretože počas účinnosti tohto zákona do 31.12.2003, žalobca nedosiahol vek 55 rokov, resp. 57 rokov. S poukazom na ustanovenie § 174 zákona č. 100/1988 Zb. správny orgán dôvodil, že žalobca nemá nárok na starobný dôchodok ani podľa ustanovenia § 174 citovaného zákona, pretože služba v I. kategórii funkcií mu netrvala aspoň k 31.12.1992. Ďalej správny orgán prvého stupňa uviedol, že výsluhový dôchodok vojakov z povolania (v služobnom pomere) bol prvýkrát upravený až v zákone č. 114/1998 Z.z., účinnom od 01.05.1998 a následne v zákone č. 328/2002 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.07.2002. V nadväznosti na uvedené dôvodil, že aby sa mohli uvedené právne predpisy vzťahovať na žalobcu, musel by jeho služobný pomer vojaka z povolania skončiť počas ich účinnosti, prípadne by to muselo vyplývať z ich prechodných ustanovení. Podľa názoru orgánu sociálneho zabezpečenia prvého stupňa prvá podmienka nie je splnená, pretože žalobca skončil služobný pomer 31.12.1986, teda pred nadobudnutím účinnosti vyššie uvádzaných zákonov upravujúcich výsluhový dôchodok vojakov z povolania a zároveň s poukazom na prechodné ustanovenia týchto zákonov, ako aj na znenia ustanovení § 26 ods. 1 zákona č. 114/1998 Z.z. a § 38 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. konštatoval nesplnenie podmienok na nárok žalobcu na výsluhový dôchodok vojaka z povolania. K požiadavke žalobcu na započítanie doby štúdia v 1. a 2. ročníku na VSOŠL do I. kategórie funkcií pre účely určenia nároku na výsluhový dôchodok vojaka z povolania, správny orgán prvého stupňa s poukazom na ustanovenia § 26 ods. 1 zákona č. 114/1998 Z.z., § 38 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z., § 24 ods. 1 zákona č. 76/1959 Zb., § 20 ods. 2 zákona č. 92/1949 Sb. Branný zákon (ďalej aj „Branný zákon“), konštatoval, že žalobca počas prvých dvoch rokov štúdia na VSOŠL nebol v služobnom pomere, pretože ešte nebol po skončení základnej vojenskej služby a nebol ani v činnej službe. Správny orgán dôvodil, že doba štúdia na VSOŠL, okrem doby výkonu základnej vojenskej služby, sa žalobcovi nemôže započítať do doby trvania služobného pomeru, a to ani pre účely zákona č. 114/1998 Z.z. a ani na účely zákona č. 328/2002 Z.z. Zároveň správny orgán uviedol, že štúdium na VSOŠL nemožno považovať ani za inú službu (inú vojenskú službu). Dôvodil, že doba inej vojenskej služby bola v rozhodnom období upravená ako náhradná doba v § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení a spresnená v ustanovení § 8 ods. 2 vyhlášky č. 128/1975 Zb., pričom štúdium tam uvedené nie je. V tejto súvislosti správny orgán

prvého stupňa zároveň poukazujúc na zákonnú úpravu doby inej vojenskej služby podľa § 9 ods. 1 písm. b) zákona č. 100/1988 Z.z. a na zákonnú úpravu doby výkonu služby rozhodujúcu pre vznik nároku na výsluhový dôchodok podľa § 47 zákona č. 114/1998 Z.z. a § 58 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. konštatoval, že štúdium tam uvedené nie je, pričom okrem doby výkonu základnej vojenskej služby, sa štúdium nemôže započítať žalobcovi do doby výkonu služby, resp. do doby trvania služobného pomeru. Vo vzťahu k požiadavke žalobcu na započítanie zvýhodnenej doby služby výkonného letca (pilota) od 10.04.1979 do 31.12.1986, t. j. 7 rokov a 177 dní správny orgán uviedol, že žalobca vykonával funkciu výkonného letca od 10.07.1979 do 31.12.1986, t. j. 7 rokov a 175 dní. Správny orgán dodal, že ani v prípade, ak by sa na žalobcu vzťahoval zákon č. 328/2002 Z.z., žalobca nespĺnil podmienku trvania služobného pomeru 25 rokov podľa § 38 ods. 1 citovaného zákona, a to ani s prípadným započítaním štúdia v 1 a 2. ročníku VSOŠL. Zároveň správny orgán prvého stupňa konštatoval, že na žalobcu sa nevzťahuje ani ustanovenie § 143aa až § 143ad zákona č. 328/2002 Z.z., pretože jeho služobný pomer síce vznikol pred 01.05.2013, avšak neskončil po 30.04.2013, ale skončil v roku 1986. S poukazom na uvádzané dôvody nepriznania žiadaného výsluhového dôchodku, správny orgán prvého stupňa uzavrel, že žalobcovi môže byť v zmysle § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov zohľadnené obdobie výkonu služby profesionálneho vojaka žalobcom len na účely dôchodkového poistenia podľa citovaného zákona. Žalobca proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa podal včas odvolanie a namietal nepriznanie výsluhového dôchodku. Na odvolanie žalobcu Ministerstvo obrany Slovenskej republiky rozhodnutím č. SELUZ-302-2/2018-OdSP zo dňa 07.05.2018 v rámci odvolacieho konania podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), stotožniac sa so skutkovými a právnymi závermi správneho orgánu prvého stupňa, odvolanie žalobcu zamietlo a prvostupňové rozhodnutie Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia č. VÚSZ-6934/BB/2018 zo dňa 01.03.2018 potvrdilo.

3. Krajský súd postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v tretej hlave tretej časti Správneho súdneho poriadku upravujúcej správnu žalobu v sociálnych veciach za primeraného použitia ustanovení o všeobecnej správnej žalobe podľa prvej hlavy tretej časti Správneho súdneho poriadku preskúmal zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v intenciách zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZSZ“), citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 14 ods. 1, 4, 5, § 129, § 174 ods. 1, 2, tohto zákona, v intenciách zákona č. 92/1949 Sb, Branný zákon v znení účinnom do 31.12.1978, citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 2 ods. 2, § 15 ods. 1, § 5 ods. 2, § 6 ods. 1, § 20 ods. 1, 2 písm. a/ až g/, ods. 4, § 25 ods. 1, § 37 ods. 1, 2 písm. a/ uvedeného zákona, v intenciách zákona č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 76/1959 Zb.“), citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 2 ods. 1, 2, § 24 ods. 1, 2, § 25, § 33 ods. 1, § 33d ods. 2, uvedeného zákona, v spojení s § 96 ods. 2 zákona č. 101/1964 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení účinnom do 31.12.1975, v intenciách zákona č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 120 ods. 1, 2, § 122 ods. 1, v spojení s § 89 ods. 2, 3, § 38 ods. 1, zákona č. 114/1998 Z.z. o sociálnom zabezpečení vojakov, v intenciách zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 38 ods. 1, § 125 ods. 13, § 137 ods. 3, § 143aa písm. a/ až k/, § 143ad tohto zákona.

4. Krajský súd poukázal na to, že základnou spornou otázkou medzi účastníkmi konania je posúdenie splnenia zákonných podmienok nároku žalobcu na výsluhový dôchodok vojaka z povolania (podľa zákona č. 328/2002 Z.z. profesionálneho vojaka), pričom primárnou požiadavkou žalobcu je, aby mu pre účely určenia celkovej doby služby vojaka v Československej ľudovej armáde bolo zohľadnené aj obdobie jeho štúdia v 1. a 2. ročníku na Vojenskej strednej odbornej škole leteckej v Prešove, a toto obdobie od 01.09.1972 do 17.07.1974 bolo zaradené do I. kategórie funkcií.

5. Krajský súd konštatoval, že z obsahu administratívneho spisu zistil, že žalobca podal dňa 13.12.2017 na Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia žiadosť o priznanie výsluhového dôchodku, v ktorej okrem dôvodov uplatnenia nároku uvádzaných v správnej žalobe taktiež uviedol, že Sociálna poisťovňa

rozhodnutím č. XXX XXXX XXXX X priznala žalobcovi odo dňa 17.07.2003 civilný výsluhový dôchodok podľa § 40 zákona č. 100/1988 Z.z. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, pričom zároveň žalobca konštatoval, že mu dosiaľ nebol priznaný výsluhový dôchodok od Ministerstva obrany Slovenskej republiky. Ďalej žalobca uviedol, že mu nebola podľa § 33 zákona č. 76/1959 Zb. zhodnotená zvýhodnená doba výkonu funkcie pilota zaradená v I. kategórii funkcií pre nárok na výsluhový dôchodok, ktorý sa považuje za výsluhový dôchodok podľa prechodných ustanovení § 89 ods. 3 zákona č. 114/1998 Z.z. a za výsluhový dôchodok podľa prechodných ustanovení § 125 ods. 13 zákona č. 328/2002 Z.z. Žalobca uviedol, že nosil vojenskú uniformu od 01.09.1973 do 31.12.1986, pričom mu doposiaľ nebola zhodnotená žiadna doba pre nárok na príspevok za výsluhu rokov za výkon služby v ČSLA. V podanej žiadosti o priznanie výsluhového dôchodku žalobca odvodzoval svoj nárok od splnenia zákonných podmienok vyplývajúcich z ustanovenia § 33 zákona č. 76/1959 Zb., ktorý je zachovaný použitím intertemporálnych ustanovení § 89 ods. 3 zákona č. 114/1998 Z.z. a § 125 ods. 13 zákona č. 328/2002 Z.z.

6. Krajský súd upriamiac pozornosť na to, že zákonná úprava zachovania nárokov vojaka z povolania na poberanie výsluhového príspevku podľa prechodných ustanovení zákona č. 114/1998 Z.z. a podľa zákona č. 328/2002 Z.z. je viazaná na vznik nároku na poberanie výsluhového príspevku podľa podmienok upravených § 33 zákona č. 76/1959 Zb., uviedol, že medzi stranami nie je sporné, že žalobca ukončil služobný pomer vojaka z povolania v ČSLA na základe vlastnej žiadosti dňom 31.12.1986, t. j. vo veku 29 rokov, pričom z obsahu výkazu dôb a kategórií funkcií (pracovných kategórií), evidovaného Vojenským útvarom 8727 Piešťany pod osobným číslom poistenca č. XXXXX/X, vyplýva, že žalobca dňa 24.11.1986 podpísal súhlas o celkovom súhrne údajov o dobách a kategóriách funkcií jeho vojenskej činnnej služby (bez uvedenia nesúhlasu s obsahom a bez uvedenia žiadosti o zápočet iných dôb a kategórií podľa IX. časti predmetného výkazu), pričom v I. kategórii funkcií mal žalobca evidovaných 19 rokov, 10 mesiacov a 13 dní.

7. Krajský súd poukazom na to, že s prihliadnutím na kumulatívne podmienky (súčasne musia byť splnené všetky zákonné podmienky) vzniku nároku vojaka z povolania na príspevok za službu podľa § 33 ods. 1 zákona č. 76/1959 Zb. v znení zákona č. 65/1978 Zb. (v danom prípade ide o vojaka z povolania prepusteného zo služobného pomeru na vlastnú žiadosť podľa § 26 ods. 2 písm. d/ zákona č. 76/1959 Zb. v znení zákona č. 65/1978 Zb.), konštatoval, že žalobca nespĺnil ani jednu zo stanovených podmienok na vznik nároku na požadovaný príspevok za službu, pretože nevykonával službu v ozbrojených silách najmenej 20 rokov (keďže aj so zvýhodneným započítaním doby výkonu funkcie výkonného letca mu možno započítať najviac 19 rokov a 342 dní trvania služobného pomeru vojaka z povolania) a rovnako nie je u žalobcu splnená podmienka dosiahnutia fyzického veku aspoň 40 rokov v čase prepustenia zo služobného pomeru.

8. Vo vzťahu k žalobcom požadovanému započítaniu doby jeho účasti na desaťmesačnom preškolovacom kurze letectva - odbornosť pilot vrtuľníka pri Vysokej leteckej škole v Košiciach (18.09.1978 - 15.07.1979) do zvýhodnenej doby výkonu funkcie letca, krajský súd neprisvedčil oprávnenosti tejto požiadavky. Krajský súd uviedol, že hoci účasťou na preškolovacom kurze letectva išlo o výkon činnnej služby vojaka z povolania, ktorej doba bola posudzovaná v rámci I. kategórie funkcií, v jej priebehu a ani v čase realizácie troch letov vrtuľníkom (v rámci preškolovacieho kurzu) v dňoch 15.02.1979 a 16.02.1979, žalobca nebol ako vojak z povolania ustanovený do funkcie letca, pretože do tejto bol velený až po absolvovaní uvedeného desaťmesačného preškolovacieho kurzu letectva, považujúc za nesporné, že žalobcovi sa pre účely sociálneho zabezpečenia vojaka z povolania započítala zvýhodnená služba za dobu výkonu funkcie letca v období od 10.07.1979 do 31.12.1986.

9. Ďalej krajský súd konštatoval, že už len s prihliadnutím na vek žalobcu v čase jeho prepustenia zo služobného pomeru k ozbrojeným silám ČSSR, kedy dosiahol vek 29 rokov, a teda jedna z podmienok na priznanie mu nároku na príspevok za službu podľa § 33 ods. 1 zákona č. 76/1959 Zb. v znení zákona č. 65/1978 Zb. nebola a už ani nemôže byť splnená, snaha žalobcu o započítanie doby štúdia v 1. a 2. ročníku na VSOŠL do I. kategórie funkcií, prípadne požiadavka zápočtu doby účasti žalobcu na desaťmesačnom preškolovacom kurze letectva do zvýhodnenej doby výkonu funkcie letca, sa javí ako

bezpredmetná. Vo vzťahu k žalobcom uvádzaným dôvodom jeho dobrovoľného odchodu z ČSLA a k ukončeniu jeho služobného pomeru vojaka z povolania, pre šikanózne zaobchádzanie s jeho osobou zo strany velenia, pretože odmietol ponúkanú spoluprácu (nepodpísania viazanostného listu) s vojenskou kontrarozvedkou, správny súd uviedol, že tento počin žalobcu v kontexte vtedajšej doby a štátneho režimu vníma ako prejav osobnej vnútornej slobody a odvahy žalobcu, i za cenu straty sociálnych výhod, ktoré by požíval v prípade zotrvania v služobnom pomere. Avšak s prepustením vojaka z povolania zo služobného pomeru na vlastnú žiadosť za uvedených okolností relevantné zákony sociálneho zabezpečenia vojakov nespájajú žiadne účinky ani zmenu zákonných podmienok na vznik nároku na príspevok za službu vojaka z povolania. Podľa názoru krajského súdu dôvody, ktoré viedli žalobcu k ukončeniu služobného pomeru vojaka z povolania na jeho žiadosť, vo vzťahu k posúdeniu splnenia zákonných podmienok stanovených na vznik nároku na príspevok za službu podľa § 33 ods. 1 zákona č. 76/1959 Zb. v znení zákona č. 65/1978 Zb., nie sú relevantné. V súvislosti s námietkou žalobcu, napádajúcou nedostatočné vypsoriadanie sa s pojmom „služba“ a protizákonné nezhodnotenie doby štúdia žalobcu v 1. a 2. ročníku VSOŠL v Prešove od 01.09.1972 do 17.07.1974 v I. kategórii funkcií žalovaným, správny súd poukázal na to, že služba vojaka z povolania je kľúčový, resp. zákonom uznaný status, ku ktorému sa viažu nároky vyplývajúce zo zaradenia služby do I. alebo II. kategórie funkcií pre účely dôchodkového zabezpečenia. V danej súvislosti krajský súd konštatoval, že v čase nástupu žalobcu do prvého ročníka VSOŠL v Prešove, resp. počas jeho štúdia v 1. a 2. ročníku na predmetnej VSOŠL, v zmysle účinných všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich sociálne zabezpečenie (zákon č. 101/1964 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení účinnom do 31.12.1975 a jeho vykonávacej vyhlášky Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 102/1964 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení, ako aj zákon č. 121/1975 o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, zákon č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov v znení neskorších predpisov), štúdium v 1. a 2. ročníku na vojenských stredných odborných školách nebolo zaradené do I. ani do II. kategórie funkcií, a to ani na základe predmetných zákonov sociálneho zabezpečenia, ani na základe ich vykonávacích všeobecne záväzných právnych predpisov. Rovnako, štúdium v týchto prvých dvoch ročníkoch VSOŠ nebolo zaradené na základe splnomocňujúcich ustanovení zákonov do rezortných zoznamov príslušných ministrov obrany do I. kategórie funkcií. Správny súd poukázal tiež na to, že podľa zákona č. 100/1988 Zb. s účinnosťou od 01.10.1988 do 01.01.2004, sporné obdobie prvých dvoch ročníkov štúdia na VSOŠ nebolo zaradené do I. ani do II. kategórie funkcií, a to ani na základe zákonného splnomocnenia ministrom obrany Slovenskej republiky nebola činnosť žiakov vojenských stredných odborných škôl v spornom období štúdia zaradená do I. kategórie funkcií (§ 130 ods. 2 ZSZ). Ďalej krajský súd konštatoval, že v kontexte s ustanovením § 33 ods. 1 zákona č. 76/1959 Zb. v znení zákona č. 65/1978 Zb. je potrebné vychádzať z uvedeného právneho stavu, pokiaľ sa posudzuje splnenie podmienok na vznik nároku na príspevok za službu vojaka z povolania podľa citovaného ustanovenia v nadväznosti na požiadavku zohľadnenia doby štúdia v prvých dvoch ročníkoch na VSOŠL, dajúc do pozornosti, že s prihliadnutím na účel sledovaný zákonmi upravujúcimi sociálne zabezpečenie vojakov z povolania, ktorými bolo pre účely dôchodkového zabezpečenia zvýhodniť vojakov z povolania, nezaradenie činnosti žiakov VSOŠ v predmetnom období do I. kategórie funkcií, nemožno kvalifikovať ako opomenutie alebo nečinnosť kompetentných rezortných orgánov správy ozbrojených síl štátu, s následkom ukrátenia vojakov v službe zaradenej do I. kategórie funkcií o ich oprávnené nároky za výkon prípravy na budúce povolanie. Správny súd nesúhlasil s právnym názorom žalobcu, že pokiaľ v príslušnom rezortnom zozname nie je výslovne uvedené, že doba štúdia v 1. a 2. ročníku VSOŠ sa nezaraďuje do I. kategórie funkcií, je potrebné predmetnú dobu štúdia považovať za dobu zaradenú do uvedenej preferovanej kategórie funkcií, poukazom na to, že žiaden zo zákonov upravujúcich dávky sociálneho zabezpečenia nestanovuje, že pre nezaradenie tej-ktorej služby do zvýhodnenej I. kategórie funkcií je potrebné jej explicitné negatívne vymedzenie v príslušnom rezortnom zozname. Krajský súd mal za to, že rezortné zoznamy slúžili na pozitívne explicitné určenie tých konkrétnych druhov služieb alebo pracovných činností, ktoré boli zaradené do zvýhodnených kategórií funkcií, prípadne pracovných kategórií. V kontexte s uvedeným správny súd dal do pozornosti, že zaradenie vojenskej služby do preferovanej I. kategórie funkcií zákon zásadne viazal na status vojaka z povolania, pričom ak vojak nastúpil a vykonával základnú (náhradnú) vojenskú službu a po jej skončení bol prijatý do služobného pomeru vojaka z povolania alebo vojaka v ďalšej službe, táto doba výkonu základnej (náhradnej) vojenskej služby sa mu započítavala do I.

kategórie funkcií, ak bol ako vojak z povolania po prvý raz ustanovený do služby zaradenej do I. kategórie funkcií (§ 168 ods. 2 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 128/1975 Zb., ktorou sa vykonáva zákon č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, resp. § 168 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov), z ktorých dôvodov sa aj žalobcovi započítala doba 3. a 4. ročníka VSOŠL v Prešove, kedy už vykonával základnú vojenskú službu (od 24.04.1975 do 17.07.1976), do doby výkonu služby v I. kategórii funkcií. Podľa názoru správneho súdu uvedenú zákonnú úpravu stanovenia I. a II. kategórie funkcií pre účely dôchodkového zabezpečenia vojakov z povolania je potrebné vykladať v kontexte s účinným Branným zákonom (zákon č. 92/1949 Zb. v znení neskorších predpisov), ktorý stanovil minimálny vek pre účely vzniku brannej povinnosti, t. j. na 1. januára roku, v ktorom občan dovŕšil 17. rok a dobrovoľne prevzatej brannej povinnosti na 1. januára roku, v ktorom osoby nepodliehajúce brannej povinnosti dovŕšia 17. rok (§ 5 ods. 2 a § 6 ods. 1 Branného zákona v znení účinnom do 31.12.1978, aj v znení do 01.01.1998), okrem dobrovoľne prevzatej brannej povinnosti bez ohľadu na vek, avšak za brannej pohotovosti štátu (§ 6 ods. 1 Branného zákona). Správny súd poukazuje na to, že status vojaka definovalo ustanovenie § 2 ods. 2 veta druhá Branného zákona, podľa ktorého vojakmi sa rozumeli osoby, ktoré boli odvedené (§ 15 ods. 1) a mali služobnú povinnosť (§ 20), uviedol, že ešte nešlo o vojaka z povolania, čo je status potrebný na priznanie služby zaradenej do I. kategórie funkcií. Ďalej krajský súd konštatoval, že samotná skutočnosť, že sa žalobca vo veku 15 - 16 rokov, po ukončení povinnej školskej dochádzky, v súvislosti s nástupom na VSOŠL v Prešove podrobil odvodovému konaniu, mu ešte nezakladá status vojaka v činnej službe, nakoľko uvedeným zápisom bol zavedený do vojenskej evidencie a bol podrobený predbežnému zisťovaniu jeho spôsobilosti na vojenskú činnú službu a zisťovaniu možností na zlepšenie zdravotnej a inej spôsobilosti pre výkon vojenskej činnej služby (§ 15 ods. 1 Branného zákona). Súčasne správny súd konštatoval, že činnosť 14 až 16-ročných žiakov v prvých a druhých ročníkoch vojenských stredných odborných škôl nemožno subsumovať pod žiadnu z vojenských činných služieb v zmysle ustanovení § 20 ods. 2 písm. a) až g) Branného zákona, a rovnako nie je možné konštatovať, že boli u týchto žiakov splnené zákonné podmienky vzniku služobného pomeru vojaka z povolania podľa ustanovení § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov v znení neskorších predpisov a podľa ustanovení § 24 ods. 1 a 2, § 25 zákona č. 76/1959 Zb. v spojení s § 25 ods. 1 Branného zákona. Vzhľadom na Branným zákonom stanovený minimálny vek brannej povinnej a dobrovoľnej brannej povinnosti, žiaci VSOŠ mohli skladať prisahu až v 3. ročníku VSOŠ, t. j. v roku, v ktorom dovŕšili 17. rok života. Žiaci VSOŠ až po zložení prisahy vykonávali vojenskú činnú službu, konkrétne základnú vojenskú službu, pričom až po jej absolvovaní boli splnené zákonné podmienky na prijatie vojakov do služobného pomeru vojakov z povolania podľa § 24 ods. 1 a 2, § 25 zákona č. 76/1959 Zb. a na vznik ich povinnosti vojenskou činnou službou podľa ustanovení zákona č. 76/1959 Zb. v spojení s § 25 ods. 1 in fine Branného zákona. V tejto súvislosti správny súd uviedol, že žiadne povinnosti, ktoré žiaci v priebehu 1. a 2. ročníka VSOŠ v rámci výchovného procesu vykonávali a nazývali sa službami (napr. dozorná služba a pod.), hoci sa svojím názvom, obsahom alebo náplňou činnosti javili byť totožné s výkonom činnosti vojakov z povolania, nemožno podradiť pod vojenské činné služby vojakov z povolania v zmysle Branného zákona (§ 20 ods. 1 a 2 v spojení s § 25 ods. 1 citovaného zákona). Konštatoval, že žiaci 1. a 2. ročníkov VSOŠ boli vojakmi mimo činnej služby (§ 20 ods. 4 Branného zákona), a teda ani vo vzťahu k ich činnosti v rámci vzdelávacieho procesu nemohlo byť realizované zaradenie medzi služby vojakov z povolania do I. kategórie funkcií.

10. Vo vzťahu k námietke žalobcu, ktorou namietal zneužívanie detskej práce, obmedzovanie osobnej slobody žiakov, ich disciplinárne trestanie podľa Disciplinárneho poriadku ozbrojených síl ČSSR a prísny režim pri ich výchove počas sporných dvoch ročníkov na VSOŠ, ako aj ich protizákonné ozbrojovanie a porušovanie príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov o zbraniach a strelive a Zákonníka práce, správny súd uviedol, že tieto tvrdené skutočnosti nie sú predmetom súdneho prieskumu zákonnosti žalobou napadnutého administratívneho rozhodnutia a postupu predchádzajúceho jeho vydaniu. Uvádzané skutočnosti o pomeroch panujúcich na VSOŠ a vojenskom poriadkom, ktorým sa museli mladiství žiaci prvých dvoch ročníkov VSOŠ prispôbiť, nie sú spôsobilé na legitímne podradenie štúdia v uvedených ročníkoch vojenských stredných odborných škôl pod činné služby

vojakov z povolania v zmysle Branného zákona (§ 20 ods. 1 a 2 v spojení s § 25 ods. 1 citovaného zákona) a na použitie extenzívneho výkladu zákonných podmienok na príslušné sociálne dávky vojakov z povolania v súlade s účelom sledovaným zákonom. Súčasne správny súd konštatoval, že ozbrojovanie 14 až 16-ročných žiakov VSOŠ a náplň ich činnosti, hoci podobnej činnosti vojakov v činnej službe alebo službe vojakov z povolania, nezakladali, a ani v zmysle Branného zákona a zákona č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov nemohli založiť, služobný pomer týchto žiakov ako vojakov z povolania, ktorý je pre účely zaradenia služby do I. kategórie funkcií v zmysle § 120 ods. 1 a 2 zákona č. 121/1975 Z.z. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, ako aj podľa príslušných ustanovení zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, rozhodujúci. V kontexte uvedenej zákonnej úpravy sociálneho zabezpečenia vojakov z povolania, vrátane preferovaného zaradenia služieb vojakov z povolania do I. alebo II. kategórie funkcií podľa druhov vykonávaných funkcií, správny súd uviedol, že nariadenie náčelníka generálneho štábu Československej ľudovej armády č. 11 z 02.08.1985 (smernica č. 11/1985), ktorým bola vydaná smernica náčelníka kádrovej správy ministra národnej obrany pre spracovanie výkazu dôb a kategórií funkcií (pracovných kategórií) rozhodných pre realizáciu kádrových opatrení, zabezpečení peňažnými dávkami podľa zákona o niektorých služobných pomeroch vojakov a pre sociálne zabezpečenie, ako podzákonná norma (všeobecne záväzný správny akt upravujúci evidenčné pravidlá) nemohla nad rámec zákonov upravujúcich sociálne zabezpečenie a nad rámec Branného zákona rozšíriť zaradenie služieb vojakov z povolania do I. kategórie funkcií a podradiť pod túto preferovanú kategóriu funkcií dobu štúdia žiakov v prvých dvoch ročníkoch vojenských stredných odborných škôl. Správny súd nesúhlasiac s tvrdením žalobcu, že z uvedenej smernice č. 11/1985 vyplýva, že všetka doba strávená vo vojenských školách pri príprave na službu vojaka z povolania pred prijatím do služobného pomeru vojaka z povolania alebo pred prijatím do ďalšej služby je vedená ako ostatná vojenská služba a je zaradená do I. kategórie funkcií, uviedol, že predmetná smernica č. 11/1985 vôbec nedefinuje pojem „ostatná vojenská služba“ pre účely zaradenia služieb vojaka z povolania do I. kategórie funkcií a úprava uvedeného ani nebola predmetom tejto podzákonnej normy. V danej súvislosti správny súd poukázal na to, že ani rozhodovacou činnosťou súdov nie je možné preklenúť účel sledovaný zákonmi o sociálnom zabezpečení, výlučne vo vzťahu ku kategorizácii preferovaných služieb vojakov z povolania, a kreovať pre účely dôchodkového zabezpečenia vojakov z povolania namiesto príslušného štátneho orgánu na úseku správy ozbrojených síl zoznam činností zaradených do I. alebo II. kategórie funkcií z činností vojakov mimo činnej služby a mimo služby vojakov z povolania. Podľa názoru správneho súdu žalobcom uvádzané stanovisko NS ČSSR sp. zn. Cpjf 46/77 zo dňa 10.10.1977 vo vzťahu k meritu tejto veci nemožno aplikovať, pretože v posudzovanej právnej otázke nepostačuje len podobnosť vykonávanej práce alebo náplne činnosti žiakov 1. a 2. ročníkov vojenských stredných škôl s činnosťou realizovanou v rámci výkonu služby vojaka z povolania, zaradenej do I. kategórie funkcií, ale pre účely posúdenia splnenia podmienok na výsluhový príspevok vojaka z povolania je zároveň podstatné aj splnenie podmienky existencie statusu vojaka z povolania pri vykonávaní posudzovanej služby.

11. Krajský súd vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu veci správnymi orgánmi oboch stupňov a na obsah administratívneho spisu dospel k záveru, že žalovaný sa riadne vysporiadal s odvolacími námietkami žalobcu a v súlade so zákonom vyhodnotil správne každý dôkaz osobitne a všetky skutkové zistenia vo vzájomných súvislostiach a v súlade s účelom sledovaným zákonmi sociálneho zabezpečenia aplikoval hmotnoprávne ustanovenia pri posúdení splnenia, resp. nesplnenia zákonných podmienok na vznik nároku žalobcu na výsluhový dôchodok podľa § 33 zákona č. 76/1959 Zb. v spojení s prechodnými ustanoveniami § 89 ods. 3 zákona č. 114/1998 Z.z. a § 125 ods. 13 zákona č. 328/2002 Z.z. K namietaným nedostatkom poučenia obsiahnutého v rozhodnutí druhého stupňa o možnosti podať mimoriadny opravný prostriedok proti rozhodnutiu žalovaného, správny súd konštatoval, že toto poučenie spĺňa náležitosti podľa § 59 ods. 4 Správneho poriadku a v ňom obsiahnutá informácia o preskúmateľnosti rozhodnutia žalovaného súdom podľa zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku je postačujúca. Správny súd po vykonaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia žalovaného nezistil závažné porušenie zákona, ani porušenie práv a právom chránených záujmov žalobcu, na základe ktorých by bolo potrebné preskúmané rozhodnutia zrušiť, a preto žalobu ako nedôvodnú zamietol (§ 190 SSP v spojení s § 199 ods. 3 SSP).

12. O trovách konania rozhodol správny súd podľa § 168 SSP. V konaní úspešnému žalovanému trovy konania nepriznal, nakoľko z obsahu spisu mu nevyplývalo, že by mu trovy konania vznikli, poukazom na to, že orgánu štátnej správy, ktorým žalovaný nepochybne je, možno priznať trovy konania iba výnimočne.

II.

Kasačná sťažnosť žalobcu proti rozsudku krajského súdu

13. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť. V dôvodoch kasačnej sťažnosti žalobca namietal, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP). Navrhoval, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 47Sa/15/2018-207, zo dňa 18. júla 2019 zmenil tak, že rozhodnutie MO SR č. SEEUZ-302-2/2018-OdSP zo dňa 07.05.2018, zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie. Súčasne zaviazal MO SR k povinnosti zaplatiť súdne trovy a trovy právneho zastúpenia.

13.1. V dôvodoch kasačnej sťažnosti žalobca nesúhlasil s argumentáciou správneho súdu, na základe ktorej ustálil svoj právny záver. Žalobca v úvode uviedol, že sa plne pridrižiava žaloby a všetkých doterajších písomných vyjadrení voči žalovanému. Vytýkal krajskému súdu, že si vôbec nevšimol právnu úpravu v ust. § 33 zákona č. 76/1959 Zb., ktorá pri priznávaní výsluhového príspevku vojenským vyslúžilcom už nerozlišuje, či má ísť o takú či onakú „službu“, dokonca ani nie o služobný pomer. Tiež vytýkal krajskému súdu, že nehodnotil a nikde nezdôvodnil porušenie povinnosti bývalého MNO ČSSR uvedené v § 14 ods. 5, § 17 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb., keďže ako jediný rezort ČSSR nevydal rezortný zoznam preferovaných zamestnaní. Poukazom na to, že systém pracovných kategórií bol v ČSFR zrušený až zákonom č. 235/1992 Zb. žalobca namietal, že z administratívneho spisu nevyplýva, že by správny orgán disponoval s rezortným zoznamom preferovaných zamestnaní býv. MNO ČSSR, ktorým by bolo predmetné štúdium na VSOŠ vylúčené z I., resp. II. kategórie funkcií, s ktorým rozporom v hodnotení dôb služby vo zvýhodnenej kategórii sa krajský súd dôsledne zaoberal a nezisťoval, či nie sú splnené podmienky podľa § 2 ods. 1 vyhl. č. 102/1964, resp. § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 117/1988 Zb., ale bez ďalšieho a uvedenia dôvodov pre posúdenie dôchodkového veku odvolateľa hodnotil trvanie vojenskej služby v I. kategórii len v období od 18.7.1974, (t.j. bez posudzovania 1. a 2. ročníka VSOŠ). Žalobca nesúhlasil s názorom krajského súdu, že štúdium a „služba“ v 1. a 2. ročníku VSOŠ sa nepovažuje za výkon vojenskej služby. Ďalej žalobca namietal nezákonnosť rozhodnutia žalovaného, ako aj krajského súdu, keď pri rozhodovaní o jeho žiadosti o výsluhový dôchodok nezhodnotili a nezaradili jeho dobu štúdia v 1. a 2. ročníku na VSOŠL v Prešove od 01.09.1972 do 17.07.1976 do I. kategórie funkcií, kedy bol žalobca v nepretržitom služobnom pomere. Dôvodil, že tak žalovaný, ako aj krajský súd doposiaľ nedostatočne vysvetlili dôvody, pre ktoré odmietajú dobu jeho štúdia v 1. a 2. ročníku VSOŠL zaradiť do I. kategórie funkcií. Žalobca naďalej nesúhlasil s názorom žalovaného a krajského súdu, že jeho štúdium v 1. a 2. ročníku na vojenskej strednej odbornej škole nie je možné považovať za službu, nakoľko uvedený zákon nikde neuvádza, že musí ísť o vojenskú alebo inú službu, keď zákon uvádza len pojem služba, a to je rozhodujúce, pričom dal do pozornosti rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 10Sd/151/2013 zo dňa 25.06.2014, v ktorom súd konštatuje, že pojem slova „služba“ je oveľa širší, než sa domnievajú príslušné štátne orgány. Žalobca trval na tom, že musí byť zhodnotená celá doba jeho štúdia a zároveň služba na Vojenskej strednej odbornej škole leteckej v Prešove, rovnako ako ju majú baníci, učni, fúkači skla v Lednických rovniach. Tvrdil, že riziko služby na vojenských školách bolo výrazne prevyšujúce, než učňovské začiatky v baníckych a sklárskych učilištiach, keď žiaci VSOŠL boli 3x viac vystavení tomuto životu nebezpečnému riziku. Ďalej uviedol, že celé štyorročné štúdium na VSOŠL v Prešove prebiehalo v regulárnych a hermeticky uzavretých kasárňach ČSLA za ostnatým a stráženým ostatným plotom, podľa § 34 zákona č. 76/1959 Zb. mali strážcovia kasárni rovnakú povinnosť strieľať na žiakov VSOŠL, pričom vojaci z povolania slúžiaci v tých istých kasárňach mali všetci priznanú I. a II. kategóriu funkcií, hoci sa tam zdržiavali v pracovné dni 8 a 1 hod. denne a žiaci tam boli non-stop 24 hod. denne.

13.2. Žalobca opätovne poukázal na porušovanie zákazu diskriminácie. Namietal výklad ust. § 174 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. žalovaným, považujúc ho v rozpore s § 3 a § 9 zákona č. 365/2004 Z.z., pretože diskriminuje jednu skupinu ľudí voči druhej, ktorú zvyhodňuje, hoci obe skupiny slúžili na rovnakých strážených miestach, rovnako dlho, v rovnakých uniformách príslušníkov ČSĽA, podľa rovnakých rozkazov, rovnakých právnych noriem platných v ČSĽA a boli trestaní podľa rovnakých noriem trestného zákona. Výtýkal žalovanému, ako aj krajskému súdu, že náležite neprihliadli a nevyhodnotili dôkazy preukazujúce, že už počas štúdia od prvého ročníka vykonával činnosti ako vojak, v ktorej súvislosti poukázal opätovne na listinné dôkazy ním predkladané v administratívnom konaní, ako aj v konaní súdneho prieskumu. Tiež poukázal na to, že v jeho vojenskej knižke je obdobie označené ako „vojenská činná služba“ a je potrebné ju považovať za prípravu na výkon profesionálnej služby v ozbrojených silách. Vojenská knižka je oficiálny úradný dokument. Žalobca dajúc tiež do pozornosti interné predpisy, nariadenia a rozkazy, nachádzajúce sa vo vojenskom archíve, trval na tom, že ide o zavádzajúce tvrdenia, že stredoškóľáci na vojenských školách nevykonávali dozornú službu, alebo službu spojok, nedržali stálu bojovú pohotovosť a podobne. Zdôraznil, že tie isté základné vojenské poriadky a predpisy, smernice a rozkazy sa povinne vzťahovali na všetkých vojakov z povolania, vojakov základnej služby a aj na žiakov VSOŠL, ako napríklad - jednotný vojenský poriadok Zákl. 1-1, Zákl. 1-2, disciplinárny poriadok Zákl. 1-3 (t. j. Disciplinárny poriadok ozbrojených síl ČSSR), ako aj všetky ostatné Základné vojenské poriadky, a to bez výnimky. Namietal, že tieto právne normy a poriadky sa neuplatňovali na civilných stredných školách a gymnáziách, ale predovšetkým v armáde, a to jednotne. Žalobca opätovne poukázal na skutočnosť, že v celej ČSĽA sa dôsledne uplatňovala rovnaká nedeliteľná veliteľská právomoc, ukladali sa žiakom rovnaké disciplinárne odmeny a disciplinárne tresty, počas celého vojenského štúdia sa žiakom viedol tzv. ZOT, t. j. záznam o odmenách a trestoch, ktorý sa jednotne používal aj u ostatných vojakov z povolania.

13.3. Žalobca opätovne namietal, že tak ako žalovaný, tak aj krajský súd nesprávne právne vyhodnotili dobu jeho štúdia na VSOŠL. Trval na tom, že už u žiakov 1. a 2. ročníkov VSOŠ išlo o výkon vojenskej služby, čo tiež podporujú skutočnosti, že títo žiaci, hoci neboli vojakmi základnej vojenskej služby, mali pridelené osobné strelné zbrane, pričom podľa príslušných zákonov o zbraniach a strelive (zákona č. 162/1949 Zb. o zbraniach a strelive v znení neskorších predpisov, zákona č. 147/1983 Zb. o zbraniach a strelive v znení neskorších predpisov, zákona č. 246/1993 Z.z. o zbraniach a strelive v znení neskorších predpisov a zákona č. 190/2003 Z.z. o strelných zbraniach a strelive a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) držanie a nosenie zbrane a streliva do vojenských zbraní náležalo príslušníkom ozbrojených síl (vojenských osôb v činnej službe) a náležalo k výzbroji a výstroji vojska. Mladiství žiaci vedeli s vojenskými zbraňami narábať a presne strieľať, čo preukazujú žalobcom predložené fotografie ozbrojených žiakov VSOŠ. Žalobca tvrdil, že išlo v podstate o výchovu tzv. detských vojakov; mladiství žiaci na VSOŠ museli od prvého ročníka vykonávať dozorné služby, majúce prednosť pred výučbou, a to niekoľkokrát mesačne, čo ako nelegálna detská práca bolo v rozpore s vtedy účinnými kódexmi práce; vojenské školstvo patrilo pod Federálne ministerstvo národnej obrany ČSSR, hrubo sa pri jeho realizácii porušoval Zákonník práce, školské zákony, porušovala sa zákonná úprava pracovného nočného času mladistvých, porušovali sa ustanovenia o dohode o hmotnej zodpovednosti, podľa § 178 ZP a § 255 ods. 1 ZP, pričom tomuto nezákonnému stavu sa museli žiaci podrobiť už od prvého dňa ich nástupu do VSOŠ, keďže v dozorných službách preberali zodpovednosť za pridelené zbrane a iný materiál; podrobili sa vojenskej pohotovosti ako ostatní vojaci; žiaci boli držaní v oplotených a strážených kasárňach, vychádzky mali len na povolenie. Ďalej žalobca dôvodil, že na základe uvedených obmedzení a porušovaní zákonov sa takýto výkon vojenského školstva musí považovať za nútené práce, obmedzovanie osobnej slobody, vyhrážky násilím, prípravu detských vojakov a porušovanie základných ľudských práv a slobôd garantovaných Ústavou Slovenskej republiky, Listinou základných práv a slobôd a Dohovorom. Žalobca tiež uviedol, že zaradenie jeho štúdia v 1. a 2. ročníku na strednej vojenskej škole do III. pracovnej kategórie treba považovať za nesprávne, aj z dôvodu, že v čase jeho štúdia od 01.09.1972 do 17.06.1976 neexistoval pojem III. pracovná kategória, tento sa začal používať až v roku 1985, čo je podľa názoru žalobcu v rozpore so zákazom retroaktivity. Opätovne trval na tom, aby súd požadoval od MO SR predložiť zoznam preferovaných kategórií funkcií, z ktorého by jasne vyplývalo, že predmetná doba štúdia nie je vylúčená

z I. kategórie funkcií.

13.4. Žalobca vyslovil názor, že na preukázanie skutkového stavu o dobe jeho výkone služby v I. kategórii funkcií by mali orgány sociálneho zabezpečenia vojakov z povolania vychádzať z plnohodnotných relevantných podkladov, ktorými sú Vojenská knižka, zdravotná dokumentácia, výkaz dôb a kategórií funkcií, z jeho školských vysvedčení z 1. až 4. ročníka VSOŠL v Prešove (kde vyučovacími predmetmi boli aj vojenská príprava, poradová príprava, vojenský výcvik, telesný, fyzický a duševný dril a pod.), alebo čestné vyhlásenia dvoch svedkov, fotografie mladistvých žiakov ozbrojených so strelnými zbraňami a bodákmi, potvrdenia o prijatí do školy, ktorým žiaka povolávala OVS, nadväzujúci povolávací rozkaz, žiadosť o prijatie ku štúdiu do vojenskej strednej odbornej školy, ktorú podpisoval rodič žiaka a žiak sám, ktorý dobrovoľne z vlastnej iniciatívy sa hlásil na vojenskú školu v zmysle podmienok Branného zákona. V tejto súvislosti žalobca s poukazom na požiadavku zachovania rovnosti zbraní navrhol, aby bol ustanovený súdny znalec na problematiku služobného práva a aby boli predvolaní svedkovia na podanie očitého svedectva, ako to do roku 1991 v skutočnosti na VSOŠ bolo.

13.5. Žalobca na podporu dôvodnosti svojich tvrdení poukázal na rozhodnutia súdov - stanovisko NS ČSSR z 10.10.1977 sp. zn. Cpjf 46/77, publikované v č. 1/1978 Zbierky rozhodnutí a stanovísk NS ČSSR; rozsudok Najvyššieho správneho súdu ČR 6Ads 33/2012-54 z 28.11.2012, rozsudok Najvyššieho správneho súdu ČR č.k. 4Ads12/2009-83 z 27.5.2009, rozsudok Krajského súdu v Prahe č. 42Ad 2/2017-52 z 20.7.2018, rozsudok Najvyššieho súdu SR 10Asan 17/2017 z 19.6.2018, nález Ústavného súdu SR I. ÚS 306/2010-30 z 8.12.2010.

13.6. Žalobca tiež namietal, že krajský súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodol na základe nesprávneho posúdenia veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, nevypočul navrhnutých svedkov, neposudzoval listinné dôkazy, neposudzoval neprekrúcanú fotodokumentáciu, alebo neustanovil súdneho znalca z odboru služobného práva, pričom dôvody kasačnej sťažnosti podľa § 440 ods. 1, písm. f/, g/ a h/ SSP sú pravdivým opisom rozhodujúcich skutočností.

13.7. Záverom žalobca vyslovil názor, že rozsudok krajského súdu je porušením ústavnoprávne a medzinárodnoprávne garantovaných základných princípov materiálneho právneho štátu. Vyslovil presvedčenie, že MO SR pred vydaním rozhodnutia nedostatočne zistilo skutkový stav veci a tento súčasne nepostačuje na riadne posúdenie veci v súdnom konaní. Rozhodnutie žalovaného, ako aj krajského súdu žalobca naďalej považoval za nepreskúmateľné pre jeho nezrozumiteľnosť, nedokazovanie a nedostatok dôvodov.

III.

Vyjadrenie žalovaného ku kasačnej sťažnosti žalobcu

14. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadril písomným podaním zo dňa 12.11.2019. Vyslovil názor, že správny súd posúdil vec vecne a právne správne. Navrhoval, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú zamietol. Poukázal súčasne na to, že návrh žalobcu na rozhodnutie kasačného súdu je nevykonateľný, keďže žalobca navrhuje, aby kasačný súd po tom, ako zmení napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave tak, že žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného zruší, vráti vec na ďalšie konanie Krajskému súdu v Trnave.

14.1. V dôvodoch vyjadrenia žalovaný uviedol, že v celom rozsahu sa pridrižiava svojho vyjadrenia k žalobe z 19.10.2018 a vyjadrenia k vyjadreniu k žalobcu z 23.1.2019. Žalovaný nesúhlasil s argumentáciou a ani s názorom žalobcu prezentovanom v kasačnej sťažnosti. Vyslovil názor, že žalobca sa rozsiahlou žalobou z 23.5.2018, vyjadrením z 11.11.2018, ako aj samotnou kasačnou sťažnosťou z 11.10.2019, v ktorých opisuje režim na vojenských stredných školách, svoje subjektívne pocity a domnienky, iba snaží odkloniť pozornosť konajúceho súdu od podstaty merita veci, ktorou je určenie, či

sa obdobie štúdia v 1. a 2. ročníku na VSOŠ započítava do I. alebo II. kategórie funkcií, prípadne ako ostatná vojenská služba, a to, či rozhodnutia Ministerstva obrany SR vydané v oboch stupňoch v preskúmanom konaní, boli vydané v súlade so zákonom, alebo nie, teda podstatou tohto konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného. Žalovaný zdôraznil, že zo žiadneho všeobecne záväzného právneho predpisu upravujúceho poskytovanie dávky výsluhového zabezpečenia profesionálnemu vojakovi nevyplýva, že by do doby trvania služobného pomeru v ozbrojených silách malo byť započítané aj štúdium v 1. a 2. ročníku na VSOŠ. Žalovaný uviedol, že žalobca v kasačnej sťažnosti neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by neboli uvedené v žalobe z 23.5.2018 a ktoré by spochybňovali či už správnosť rozhodnutia Krajského súdu v Trnave o zamietnutí žaloby alebo vyvracali zákonnosť žalobou napadnutých rozhodnutí správnych orgánov. Tvrdenia žalobcu uvedené v kasačnej sťažnosti žalovaný považoval za účelové a neopierajúce sa o žiadne ustanovenia právnych predpisov. Žalovaný poukázal tiež na to, že správny súd na rozdiel od všeobecných súdov neuskutočňuje tzv. nachádzacie konanie, ktoré je zamerané na zistenie skutkového stavu. Ten býva v správnom súdnictve už zistený správnym orgánom, je zaznamenaný v administratívnom spise a vychádza z neho aj napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie. Účastník konania sa žalobou domáha preskúmania napadnutého rozhodnutia, ktorý vychádza zo skutkového stavu, ktorý bol podkladom rozhodnutia. Preto aj správny súd (až na zásadné výnimky § 120 SSP) vychádza z toho, čo bolo podkladom na vydanie rozhodnutia alebo opatrenia, smerujúceho proti dotknutému účastníkovi konania. Dokazovanie je zamerané na overenie správnosti skutkového stavu a jeho správne podradenie pod ustanovenia právnych predpisov.

14.2. Žalovaný upriamil tiež pozornosť na to, že posudzovanie doby štúdia na vojenských stredných školách, ktorá predchádzala vykonávaniu základnej vojenskej služby, bola už niekoľkokrát predmetom súdneho prieskumu pred správnym súdom, zdôrazniac, že podľa rozhodovacej praxe správnych súdov toto obdobie jednoznačne nemožno posudzovať ani ako výkon vojenskej služby a ani ako výkon I. alebo II. kategórie funkcií. V danej súvislosti žalovaný poukázal na rozhodnutia súdov - rozsudok Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 19C 122/2010-197 z 20.11.2012, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co 313/2013-227 z 8.4.2014, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6S 153/2016-114 z 15.11.2018, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 25Sa 59/2016 z 26.10.2017, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžsk 99/2017 z 28.11.2018, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžsk 3/2016 z 26.9.2018, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5S 68/2016-104 z 14.11.2017, rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 23Sa 59/2018-88 z 28.1.2019.

IV.

Konanie pred kasačným súdom

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ v spojení s § 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 453 ods. 2 SSP), v rozsahu námietok žalobcu uvedených v kasačnej sťažnosti, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 452 ods. 1 v spojení s ust. § 137 ods. 4 SSP) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu nie je dôvodná.

16. Predmetom prieskumného konania na kasačnom súde bol rozsudok Krajského súdu v Trnave, č. k. 47Sa/15/2018-207, zo dňa 18. júla 2019, ktorým rozhodnutím krajský súd podľa ustanovenia § 190 SSP zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného Ministerstva obrany Slovenskej republiky, č. SELUZ-302-2/2018-OdSP zo dňa 07.05.2018, žiadajúc jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie.

17. V procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku správneho súdu kasačný súd vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich zo spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis žalovaného správneho orgánu, uvedených v odôvodnení napadnutého rozhodnutia správneho súdu, z ktorých dôvodov ich kasačný súd neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

18. Predmetom preskúvacieho súdneho konania v danej veci bolo rozhodnutie žalovaného č. SELUZ-302-2/2018-OdSP zo dňa 07.05.2018, ktorým rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia č. VÚSZ-6934/BB/2018 zo dňa 01.03.2018. Uvedeným rozhodnutím prvostupňový správny orgán podľa ustanovení § 137 ods. 3 a § 38 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. na základe žiadosti zo dňa 13.12.2017 nepriznal žalobcovi výsluhový dôchodok.

19. Kasačný súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverenú právomoc a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe, či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu, ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších črt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi. Správny súd v správnom súdnictve poskytuje ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 2 ods. 1 SSP). Konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania (§ 5 ods. 2 SSP). Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy (§ 135 ods. 1 SSP). Správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy (§ 177 ods. 1 SSP).

20. Kasačný súd dáva tiež do pozornosti, že správny súd nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa tretej hlavy tretej časti Správneho súdneho poriadku (§§ 199 a nasl. SSP) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi. V súdnom prieskume zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v sociálnych veciach správny súd nie je viazaný rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ak žalobca je fyzickou osobou, ktorou namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. Správny súd v konaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy teda preskúmava, či orgán štátnej správy konal a rozhodol v súlade so zákonom, či v správnom konaní postupoval v súčinnosti s účastníkom konania, či sa vysporiadal s jeho námietkami a či na základe skutkových zistení na základe logického a rozumného uváženia ustálil správne svoj právny záver.

21. Kasačný súd mal v danej veci preukázať, že krajský súd v procese súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, postupoval náležite v zmysle procesných pravidiel zákonodarcom nastolených v prvej a tretej hlave tretej časti Správneho súdneho poriadku, keď súdny prieskum zákonnosti žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, vykonal náležite v zmysle platnej právnej úpravy zákona č. 328/2002 Z.z., v spojení s právnou úpravou právnych predpisov sociálneho zabezpečenia vojakov naň nadväzujúcich, podľa Správneho súdneho poriadku a svoju právnu úvahu, na základe ktorej ustálil svoj právny záver, aj náležite odôvodnil.

22. Najvyšší súd po vykonaní súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného v spojení s prvostupňovým správny rozhodnutím a konania im predchádzajúcich pri aplikácii zákonnej úpravy uvedených právnych predpisov postupom podľa Správneho súdneho poriadku dospel k zhodnému záveru ako krajský súd o nedôvodnosti žaloby. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti žalobcu vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu, s námietkami žalobcu uvedenými v kasačnej sťažnosti a s prihliadnutím na § 461 SSP dospel k záveru, že v zásade nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku. Kasačný súd na zdôraznenie správnosti a zákonnosti rozsudku správneho súdu uvádza nasledovné.

V.

Právne posúdenie kasačným súdom

23. Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

24. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

25. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 v súvzťažnosti s čl. 2 ods. 2 ústavy je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Základnou premisou materiálneho právneho štátu sa prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, právnické osoby s právomocou rozhodovania o právach a povinnostiach, ako aj každý jednotlivec musí konať tak, ako určuje právny poriadok.

26. Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

27. Z citovanej právnej úpravy ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Pozitivistický právny prístup k aplikácii zákonov je preto v činnosti štátnych orgánov modifikovaný ústavne konformným výkladom, ktorý v závislosti od ústavou chránených hodnôt pôsobí reštriktívne alebo extenzívne na dikciu zákonných pojmov. Obsah zákonnej právnej normy nemôže byť interpretovaný izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je podmienkou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Mocenské orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právnymi záväznými predpismi Európskeho spoločenstva, Európskej únie.

28. V danej súvislosti kasačný súd upriamuje pozornosť na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS 341/07, v ktorom ústavný súd prijal právny názor: „Ústavný súd SR už v rámci svojej rozhodovacej činnosti konštatoval, že nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne treba vychádzať najprv z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútno. Môže, ba dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchýliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona,

systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 ústavy). Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii. V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzií interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona“.

29. Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd v kasačnom konaní pri prieskume zákonnosti napadnutého rozsudku správneho súdu zameral svoju pozornosť zásadným námietkam sťažovateľa - žalobcu, ktorými namietal, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1, písm. g/ SSP, keď o jeho žiadosti na priznanie výsluhového dôchodku bolo rozhodnuté nezákonne z dôvodu, že pri rozhodovaní o tejto jeho žiadosti nebola zhodnotená a zaradená doba jeho štúdia v 1. a 2. ročníku na VSOŠL v Prešove od 01.09.1972 do 17.07.1976 do I. kategórie funkcií, kedy bol žalobca v nepretržitom služobnom pomere.

30. Skutkové zistenia v danej veci potvrdzujú, že žalobca žiadosťou zo dňa 13.12.2017 požiadal o priznanie výsluhového dôchodku. Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia rozhodnutím prvého stupňa č. VÚSZ-6934/BB/2018 zo dňa 01.03.2018 podľa ustanovení § 137 ods. 3 a § 38 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. nepriznal žalobcovi výsluhový dôchodok. Správny orgán prvého stupňa poukazom na osobný spis žalobcu, pri rozhodovaní o žiadosti žalobcu vychádzal zo skutkových zistení, že žalobca vykonal vojenskú základnú službu vo vojenskej škole v dobe od 18.07.1974 do 17.07.1976 (2 roky), vojakom z povolania bol od 18.07.1976 do 31.12.1986 (10 rokov a 167 dní) a z toho zvýhodnená doba od 10.07.1979 do 31.12.1986 (7 rokov a 175 dní) a na základe uvedenej evidencie žalobcovi na účely sociálneho zabezpečenia započítal spolu 19 rokov a 342 dní, pričom podľa výkazu dôb a kategórií funkcií (pracovných kategórií) žalobcovi dobu štúdia v 1. a 2. ročníku VSOŠL (Vojenskej strednej odbornej školy leteckej) započítal do III. pracovnej kategórie a doba výkonu základnej vojenskej služby počas 3. a 4. ročníka VSOŠL, služby vojaka z povolania a zvýhodnenej doby v trvaní 19 rokov, 10 mesiacov a 13 dní bola zaradená do I. kategórie funkcií. Na základe odvolania žalobcu proti uvedenému prvostupňovému správne rozhodnutiu žalovaný rozhodnutím č. SEĽUZ-302-2/2018-OdSP zo dňa 07.05.2018 rozhodol tak, že odvolanie žalobcu zamietol a prvostupňové správne rozhodnutie potvrdil. Služobný pomer žalobcu skončil XX.XX.XXXX, vo veku 29 rokov.

31. Vychádzajúc z uvedeného bolo povinnosťou žalovaného správneho orgánu v správnom konaní a následne povinnosťou súdu v konaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutí žalovaného v oboch stupňoch, napadnutých žalobou, posudzovať žalobcom uplatnený nárok na priznanie výsluhového dôchodku (dávkou sociálneho zabezpečenia v starobe vojaka z povolania) podľa právnej úpravy právnych predpisov upravujúcich sociálne zabezpečenie vojakov z povolania účinných v čase, v ktorom žalobca vykonával službu vojaka z povolania a vznikol mu nárok na dávky sociálneho zabezpečenia, a to právnej úpravy zákona č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov v znení neskorších predpisov (zákon č. 76/1959 Zb.) a zákona č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (zákon č. 121/1975 Zb.).

32. Podľa § 33 ods. 1 zákona č. 76/1959 Zb. príspevok za službu (ďalej len "príspevok") patrí vojakom z povolania prepusteným zo služobného pomeru podľa § 26 ods. 1 alebo ods. 2 písm. a) až e), ktorí vykonávali službu v ozbrojených silách najmenej 20 rokov a pri prepustení dosiahli vek aspoň 40 rokov. Minister národnej obrany Československej socialistickej republiky a minister vnútra Československej socialistickej republiky môžu vojakom prepusteným podľa § 26 ods. 2 písm. f) alebo vojakom, ktorých služobný pomer zanikol odňatím vojenskej hodnosti alebo vyslovením jej straty, priznať príspevok, ak sú pre to dôvody hodné osobitného zreteľa.

33. Podľa § 122 ods. 1 zákona č. 121/1975 Zb. na plný starobný dôchodok má nárok vojak z povolania, ktorý bol zamestnaný najmenej 25 rokov a v dobe služby v ozbrojených silách (§ 13) dosiahol vek aspoň a) 55 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu v ozbrojených silách zaradenú do I. kategórie funkcií, b) 57 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu v ozbrojených silách zaradenú do II. kategórie funkcií.

34. Vychádzajúc z citovanej právnej úpravy ust. § 33 ods. 1 zákona č. 76/1959 Zb. a § 122 ods. 1 zákona č. 121/1975 Zb. žalobcovi nevznikol nárok na dávky sociálneho zabezpečenia vojaka po skončení služobného pomeru, a to bez ohľadu na dĺžku služby v ozbrojených silách a kategóriu funkcií, keďže žalobca v dobe služby v ozbrojených silách (t. j. do 31.12.1986) nedosiahol vek aspoň 55 rokov, resp. 57 rokov, keďže v čase prepustenia zo služobného pomeru nemal ani 30 rokov (§ 122 ods. 1 zákona č. 121/1975 Zb.). Žalobca nesplnil podmienky právnej úpravy ani podľa § 33 ods. 1 zákona č. 76/1959, keďže žalobca pri prepustení z ozbrojených síl nedosiahol vek aspoň 40 rokov.

35. Pokiaľ žalobca žiadosťou zo dňa 13.12.2017 žiadal o priznanie výsluhového dôchodku, v čase skončenia jeho služobného pomeru k 31.12.1986 výsluhový dôchodok neupravoval žiaden právny predpis. Priznanie výsluhového dôchodku vojakom z povolania upravoval až zákon č. 114/1998 Z.z., účinnom od 01.05.1998 a neskôr zákon č. 328/2002 Z.z., s účinnosťou od 01.07.2002, aby sa však uvedené právne predpisy mohli vzťahovať na žalobcu, musel by jeho služobný pomer vojaka z povolania skončiť počas ich účinnosti, resp. v zmysle ich prechodných ustanovení. Vzhľadom k tomu, že žalobca skončil služobný pomer 31.12.1986, teda pred nadobudnutím účinnosti uvedených právnych predpisov upravujúcich výsluhový dôchodok vojakov z povolania, žalobca nesplnil podmienky na nárok na výsluhový dôchodok vojaka z povolania.

36. Z uvedených dôvodov, pokiaľ správny orgán prvého stupňa v prvostupňovom rozhodnutí konštatoval, že žalobca nesplnil zákonné podmienky na priznanie dávky sociálneho zabezpečenia vojakov z povolania podľa právnych predpisov účinných v dobe skončenia jeho služobného pomeru, ako aj zákonné podmienky právnych predpisov upravujúce výsluhový dôchodok vojakov z povolania, a žalovaný v rozhodnutí napadnutom žalobou takýto právny záver potvrdil, kasačný súd konštatuje zhodne ako správny súd, že žalovaný správny orgán v konaní o žiadosti žalobcu na priznanie výsluhového dôchodku postupoval a rozhodol správne a v súlade so zákonom.

37. Kasačný súd zhodne ako správny súd považoval za nedôvodnú námietku žalobcu, ktorou namietal nezapočítanie doby štúdia v 1. a 2. ročníku na VSOŠL do I. kategórie funkcií pre účely určenia nároku na výsluhový dôchodok vojaka z povolania. Kasačný súd k uvedenej námietke žalobcu konštatuje. Skutkové zistenia v danej veci potvrdzujú, že obdobie štúdia žalobcu v 1. a 2. ročníku na Vojenskej strednej odbornej škole leteckej v Prešove bolo od 01.09.1972 do 17.07.1974.

38. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 101/1964 Zb. o sociálnom poistení, účinného do 31. decembra 1975, zamestnania sa pre účely dôchodkového zabezpečenia zaraďujú podľa druhov vykonávaných prác do troch pracovných kategórií:

1. do I. pracovnej kategórie patria

a) zamestnania v baníctve pod zemou v hlbinných baniach,

b) zamestnania členov leteckých posádok a pracovníkov sústavne činných v lietadlách za letu,

c) zamestnania, v ktorých sa vykonávajú zvlášť ťažké a zdraviu škodlivé práce v hutách alebo v ťažkých chemických prevádzkach,

d) zamestnania kesonárov a potápačov,

e) zamestnania pri konečnom spracovaní rádioaktívnych surovín,

f) zamestnania v baníctve vykonávané pod spodnou úrovňou nadložia a na skryvke v povrchových baniach (lomoch) na uhlie a na rádioaktívne suroviny;

2. do II. pracovnej kategórie patria ostatné zamestnania, v ktorých sa vykonávajú práce za zvlášť obťažných pracovných podmienok;

3. do III. pracovnej kategórie patria všetky ostatné zamestnania.

39. Podľa § 5 ods. 2 zákona č. 101/1964 Zb. ako doby zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie sa započítavajú aj náhradné doby (§ 7 ods. 1), ak bolo zamestnanie I. (II.) pracovnej kategórie prerušené len týmito dobami. Výkonávacie predpisy ustanovujú, ktoré doby odbojovej činnosti a fašistickej perzekúcie a v akom rozsahu sa započítavajú ako doby zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie.

40. Podľa § 96 ods. 1, 3 zákona č. 101/1964 Zb. služba vojakov z povolania vykonávaná po 31. decembri 1964 sa zaraďuje pre účely dôchodkového zabezpečenia do I. alebo II. kategórie podľa druhov vykonávaných funkcií.

Ministri národnej obrany a vnútra ustanovia, ktoré druhy služieb sa hodnotia ako doby zamestnania III. pracovnej kategórie.

41. Podľa Prílohy č. 3 ods. 1 Nariadenia náčelníka generálneho štábu Československej ľudovej armády číslo 11 z 2. augusta 1985 (ďalej len „nariadenie“) s názvom „Zásady pre vykazovanie základnej (náhradnej) služby poslucháčov (žiakov) vojenských škôl z radov občianskej mládeže“, poslucháči (žiaci) vojenských škôl do dovŕšenia veku 17 rokov boli vo vojenských školách vedení ako chovanci a doba štúdia sa im započítava do nástupu vojenskej činnnej služby ako doba potrebná k príprave na povolanie po skončení povinnej školskej dochádzky [§ 10 ods. 1 písm. d) zákona č. 121/1975 Zb.], t.j. v III. pracovnej kategórii.

42. Do I. a II. pracovnej kategórie sa podľa § 5 zákona č. 101/1964 Zb. v spojení s vyhláškou č. 107/1964 Zb., ktorou sa vykonáva zákon č. 101/1964 Zb. zaraďujú len zamestnania uvedené v rezortných zoznamoch, ktoré vydávali ústredné orgány, v odboroch pôsobnosti ktorých sa vykonávajú práce uvedené v Prílohe tejto vyhlášky. Štúdium na vojenskej strednej odbornej škole nespĺňa charakteristiky prác, zaraďovaných do I. a II. pracovnej kategórie podľa § 5 zákona č. 101/1964 Zb. Požiadavku žalobcu na zhodnotenie doby jeho štúdia na vojenskej strednej odbornej škole už od prvého ročníka v I. alebo II. pracovnej kategórii preto nie je možné považovať za dôvodnú.

43. Vychádzajúc z uvedeného kasačný súd dospel k záveru, že správny súd sa s námietkou žalobcu, ktorou namietal, že žalovaný nezákonne nezhodnotil dobu jeho štúdia v 1. a 2. ročníku VSOŠ v I. alebo II. kategórii funkcií, náležite zaoberal a tiež náležite vysporiadal v odôvodnení napadnutého rozsudku. Správny súd v odôvodnení napadnutého rozsudku správne konštatoval, s ktorou argumentáciou sa v celom rozsahu stotožnil aj kasačný súd, že pre posúdenie doby výkonu služby žalobcu zaradenej v I. kategórii funkcií je služba vojaka z povolania kľúčový, resp. zákonom uznaný status, ku ktorému sa viažu nároky vyplývajúce zo zaradenia služby do I. alebo II. kategórie funkcií pre účely dôchodkového zabezpečenia. V čase nástupu žalobcu do prvého ročníka VSOŠL v Prešove, resp. počas jeho štúdia v 1. a 2. ročníku na predmetnej VSOŠ, v zmysle účinných všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich sociálne zabezpečenie (zákon č. 101/1964 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení účinnom do 31.12.1975 a jeho vykonávacej vyhlášky Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 102/1964 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení, ako aj zákon č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov), štúdium v 1. a 2. ročníku na vojenských odborných stredných školách nebolo zaradené do I. ani do II. kategórie funkcií, a to ani na základe predmetných zákonov sociálneho zabezpečenia, ani na základe ich vykonávacích všeobecne záväzných právnych predpisov. Rovnako štúdium v týchto prvých dvoch ročníkoch VSOŠ nebolo ani neskôr zaradené na základe splnomocňujúcich ustanovení zákonov do rezortných zoznamov príslušných ministrov obrany do I. kategórie funkcií. Podľa neskoršie platnej právnej úpravy zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení s účinnosťou od 01.10.1988 do 01.01.2004, sporné obdobie prvých dvoch ročníkov štúdia na VSOŠ nebolo zaradené do I. ani do II. kategórie funkcií, a to ani na základe zákonného splnomocnenia ministrom obrany Slovenskej republiky nebola činnosť žiakov vojenských odborných stredných škôl v spornom období štúdia zaradená do I. kategórie funkcií (§ 130 ods. 2 uvedeného zákona).

44. Správny súd vo vzťahu k žalobcovi tiež správne posudzoval zákonnú úpravu stanovenia I. a II. kategórie funkcií pre účely dôchodkového zabezpečenia vojakov z povolania aj v kontexte s účinnou právnou úpravou zákona č. 92/1949 Zb. Branný zákon v znení neskorších predpisov, ktorý stanovil

minimálny vek pre účely vzniku brannej povinnosti, t. j. na 1. januára roku, v ktorom občan dovŕšil 17. rok veku a dobrovoľne prevzatej brannej povinnosti na 1. januára roku, v ktorom osoby nepodliehajúce brannej povinnosti dovŕšia 17. rok (§ 5 ods. 2 a § 6 ods. 1 Branného zákona v znení účinnom do 31.12.1978, aj v znení do 01.01.1998), okrem dobrovoľne prevzatej brannej povinnosti bez ohľadu na vek, avšak za brannej pohotovosti štátu (§ 6 ods. 1 Branného zákona). Status vojaka definovalo ustanovenie § 2 ods. 2 veta druhá Branného zákona, podľa ktorého vojakmi sa rozumeli osoby, ktoré boli odvedené (§ 15 ods. 1) a mali služobnú povinnosť (§ 20), u týchto osôb však ešte nešlo o vojaka z povolania, čo je status potrebný na priznanie služby zaradenej do I. kategórie funkcií. Samotná skutočnosť, že sa žalobca vo veku 14 - 15 rokov, po ukončení povinnej školskej dochádzky, v súvislosti s nástupom na VSOŠ podrobil odvodovému konaniu, nezakladá ešte jeho status vojaka v činnnej službe, nakoľko uvedeným zápisom bol zavedený do vojenskej evidencie a bol podrobený predbežnému zisťovaniu jeho spôsobilosti na vojenskú činnú službu a zisťovaniu možností na zlepšenie zdravotnej a inej spôsobilosti pre výkon vojenskej činnnej služby (§ 15 ods. 1 Branného zákona). Činnosť 14 až 16-ročných žiakov v prvých a druhých ročníkoch vojenských stredných odborných škôl nemožno subsumovať pod žiadnu z vojenských činných služieb v zmysle ustanovení § 20 ods. 2 písm. a) až g) Branného zákona a rovnako nie je možné konštatovať, že boli u týchto žiakov splnené zákonné podmienky vzniku služobného pomeru vojaka z povolania podľa ustanovení § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 76/1959 Zb. a podľa ustanovení § 24 ods. 1 a 2, § 25 zákona č. 76/1959 Zb. v spojení s § 25 ods. 1 Branného zákona. Vzhľadom na Branným zákonom stanovený minimálny vek brannej povinnej a dobrovoľnej brannej povinnosti, žiaci VSOŠ mohli skladať prísahu až v 3. ročníku VSOŠ, t. j. v roku, v ktorom dovŕšili 17. rok života. Žiaci VSOŠ až po zložení prísahy vykonávali vojenskú činnú službu (základnú vojenskú službu), pričom až po jej absolvovaní boli splnené zákonné podmienky na prijatie vojakov do služobného pomeru vojakov z povolania podľa § 24 ods. 1 a 2, § 25 zákona č. 76/1959 Zb. a na vznik ich povinnosti vojenskou činnou službou podľa ustanovení zákona č. 76/1959 Zb. v spojení s § 25 ods. 1 in fine Branného zákona. Pokiaľ aj žiaci v priebehu 1. a 2. ročníka VSOŠ v rámci výchovného procesu vykonávali rozkazom veliteľa ukladané činnosti, resp. povinnosti a nazývali sa službami (napr. dozorná služba a pod.), hoci sa svojim názvom, obsahom alebo náplňou činnosti javili byť totožné s výkonom činnosti vojakov z povolania, nemožno ich podradiť pod vojenské činné služby vojakov z povolania v zmysle Branného zákona (§ 20 ods. 1 a 2 v spojení s § 25 ods. 1 citovaného zákona). V tomto ohľade možno na základe vyššie uvedeného konštatovať, že žiaci 1. a 2. ročníkov VSOŠ boli vojakmi mimo činnnej služby (§ 20 ods. 4 Branného zákona), a teda ani vo vzťahu k ich činnosti v rámci vzdelávacieho procesu nemohlo byť realizované zaradenie medzi služby vojakov z povolania do I. kategórie funkcií. Správny súd na otázku nastolenú žalobcom vo vzťahu k posudzovaniu 1. a 2. ročníka strednej odbornej vojenskej služby dal náležitú a vyčerpávajúcu odpoveď, a preto kasačný súd, ktorý sa s argumentáciou správneho súdu v celom rozsahu stotožnil, v ďalšom na ňu len odkazuje.

45. Vzhľadom k uvedenému neobstojí ani námietka žalobcu, že žalovaný, ako aj správny súd pri hodnotení doby štúdia žalobcu v 1. a 2. ročníku VSOŠ a nezaradení tohto obdobia do I. kategórie funkcií, nesprávne vychádzali z potvrdení Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia, resp. Ministerstva obrany SR, keď práve zákonná úprava platná a účinná v čase posudzovaného obdobia štúdia žalobcu na strednej odbornej vojenskej škole (1. a 2. ročník) nepovažovala toto obdobie za výkon vojenskej činnnej služby, podmieňujúce jej zaradenie do I. kategórie funkcií. Kasačný súd k uvedenej námietke žalobcu konštatuje. Žalovaný pri rozhodovaní o žiadosti žalobcu zo dňa 13.12.2017 o priznanie výsluhového dôchodku a následne krajský súd v konaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia žalovaného správne vychádzali z obsahu výkazu dôb a kategórií funkcií (pracovných kategórií), evidovaného Vojenským útvarom 8727 Piešťany pod osobným číslom poistenca č. XXXXX/X, z ktorého vyplýva, že žalobca dňa 24.11.1986 podpísal súhlas o celkovom súhrne údajov o dobách a kategóriách funkcií jeho vojenskej činnnej služby, pričom v I. kategórii funkcií mal žalobca evidovaných 19 rokov, 10 mesiacov a 13 dní. Právnu úpravu kategórií funkcií (pracovných kategórií) rozhodných pre sociálne zabezpečenie vojakov ustanovovala Smernica pre spracovanie výkazu dôb a kategórií funkcií (pracovných kategórií) rozhodných pre realizáciu kádrových opatrení, zabezpečenie peňažnými dávkami podľa zákona o niektorých služobných pomeroch vojakov a pre sociálne zabezpečenie (ďalej len Smernica), obsiahnutá v prílohe 1 k Nařízení náčelníka generálneho štábu Čs. lidové armády č. 11 z 2.8.19.85. Podľa bodu 5, časti A Smernice výkaz dôb schvaľuje veliteľ (náčelník) útvaru, u ktorého boli spracované, ktorý rieši i

prípadné námietky vojaka z povolania k vykazovaným údajom. Podľa bodu 6, časti A Smernice, v prípade, ak vojak z povolania nemá námietky k vykazovaným údajom, vyjadri to svojim podpisom a uvedením dňa oboznámenia sa s údajmi. Podľa bodu 7, časti A Smernice, ak má vojak z povolania námietky proti vykazovaným údajom, výkaz nepodpisuje. Skutkové zistenia v danej veci potvrdzujú, že dňa 24.11.1986 žalobca podpísal výkaz dôb a kategórií funkcií (pracovných kategórií), evidovaný Vojenským útvarom 8727 Piešťany pod osobným číslom poistenca č. XXXXX/X, ktorým podpisom prejavil súhlas o celkovom súhrne údajov o dobách a kategóriách funkcií jeho vojenskej činnosti služby, podľa ktorého v I. kategórii funkcií mal žalobca evidovaných 19 rokov, 10 mesiacov a 13 dní. Žalobca proti tomuto výkazu dôb a kategórií funkcií neprejavil nesúhlas, nepodal proti nemu námietky ani žiadosť o zápočet iných dôb a kategórií podľa IX. časti predmetného výkazu. Postup žalobcu sa javí viac ako zarážajúci, keď v čase skončenia služobného pomeru podpisom potvrdil súhlas s výkazom dôb a kategórií funkcií (v novembri 1986) a po viac ako 30 rokoch jeho správnosť potiera. V danej súvislosti vyznieva ako nedôvodná aj požiadavka žalobcu, aby súd zaviazal MO SR k povinnosti predložiť zoznam preferovaných kategórií funkcií, z ktorého by jasne vyplývalo, že predmetná doba štúdia nie je vylúčená z I. kategórie funkcií, keďže právnou úpravou kategórií funkcií (pracovných kategórií) rozhodných pre sociálne zabezpečenie vojakov ustanovovala vyššie uvedená Smernica.

46. Z uvedených dôvodov kasačný súd považoval argumentáciu žalobcu, ktorou namietal, že krajský súd nesprávne vyhodnotil zistený skutkový stav veci a v rozpore so zákonom naň aplikoval ním citované hmotnoprávne ustanovenia zákona, za nedôvodnú. Za neopodstatnené kasačný súd považoval aj návrhy žalobcu na doplnenie dokazovania výsluchom navrhovaných svedkov a znalecké dokazovanie znalcom z odboru služobného práva, pretože navrhované dokazovanie by nemalo za následok vnesenie nových skutočností do posudzovaného prípadu, najmä s prihliadnutím na to, že posúdenie zaradenia štúdia v 1. a 2. ročníku strednej odbornej vojenskej školy do výkonu činnosti vojenskej služby je otázkou právnou. Žalovaný, ako aj správny súd vychádzajúc zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu sa s otázkou nastolenou žalobcom a týkajúcou sa posudzovania štúdia v 1. a 2. ročníku strednej odbornej vojenskej školy ako podmienky zaradenia tohto obdobia do výkonu činnosti v I. kategórii funkcií, náležite zaoberali a svoje skutkové zistenia a správnu úvahu, na základe ktorej ustálili svoj právny záver, náležite odôvodnili v odôvodnení svojich rozhodnutí, s ktorým záverom sa kasačný súd tiež stotožňuje, a preto naň ďalej len poukazuje.

47. Pokiaľ žalobca tvrdil, že nie je ochotný sa uspokojiť len s argumentáciou žalovaného bez akejkoľvek primárnej väzby a v nadväznosti na platné právne normy a predpisy SR a žiadal, aby žalovaný predložil súdu oficiálny rezortný zoznam funkcií MNO ČSSR, platný v rozhodnom čase, ktorý by ho oprávňoval vylúčiť dobu jeho štúdia v 1. a 2. ročníku VSOŠL z I. kategórie funkcií, považujúc takúto otázku za kľúčovú a zdôraznil, že bolo úlohou žalovaného, ako aj všeobecných súdov vyjadriť sa tiež k tomu, či daný typ štvorročného vojenského stredoškolského vzdelávania predstavovalo skutočnú vojenskú prípravu na budúce vojenské povolanie, kasačný súd vyhodnotil uvedené námietky a na ne nadväzujúcu argumentáciu žalobcu ako neopodstatnené k meritu veci, a to vzhľadom na právnú úpravu posudzovania štúdia na strednej odbornej vojenskej škole v rozhodnom rozsahu (1. a 2. ročník) podmieňujúcu zaradenie tohto obdobia do výkonu služby v I. kategórii funkcií, platnej a účinnej ku dňu uplatnenia nároku žalobcu na výsluhový dôchodok, uvedenú vyššie. Vychádzajúc z uvedeného kasačný súd zhodne ako správny súd konštatuje, že listinnými dôkazmi zabezpečenými žalovaným pre účely konania vo veci žalobcom uplatneného nároku na výsluhový dôchodok, ktorých vierohodnosť žalobca namietal, žalovaný správne zabezpečil podklady pre vydanie rozhodnutia.

48. Správny súd tiež správne konštatoval, že nie je možné preklenúť ani rozhodovacou činnosťou súdov účel sledovaný zákonmi o sociálnom zabezpečení, výlučne vo vzťahu ku kategorizácii preferovaných služieb vojakov z povolania, a kreovať pre účely dôchodkového zabezpečenia vojakov z povolania namiesto príslušného štátneho orgánu na úseku správy ozbrojených síl zoznam činností zaradených do I. alebo II. kategórie funkcií z činností vojakov mimo činnosti služby a mimo služby vojakov z povolania. V tejto súvislosti správny súd tiež správne uviedol, že žalobcom uvádzané stanovisko NS ČSSR sp. zn. Cpjf 46/77 zo dňa 10.10.1977, podľa ktorého súdy mohli podľa výsledkov vykonaného dokazovania vysloviť, že pracovník spĺňa podmienky pre zaradenie do I. či II. pracovnej kategórie v prípade, že

práca ním vykonávaná zodpovedala celkom niektorému zamestnaniu zaradenému do I. alebo II. kategórie, vo vzťahu k meritu tejto veci nemožno aplikovať.

49. Kasačný súd bez právnej relevancie k posudzovanej veci vyhodnotil aj žalobcom v kasačnej sťažnosti uvádzané doplnenie dokazovania o prehľad určujúcich zákonov o zbraniach a strelive platných od roku 1949, ktoré sa podľa jeho tvrdenia mali vzťahovať aj na neho, poukazom na označené zákony - zákon č. 162/1949 Zb. o zbraniach a strelive, zákon č. 147/1983 Zb. o zbraniach a strelive, zákon č. 246/1993 Z.z. o zbraniach a strelive a zákon č. 190/2003 Z.z. o strelných zbraniach a strelive a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Žalobcom označené právne predpisy ustanovovali, resp. ustanovujú podmienky vo vzťahu k strelným zbraniam a strelive, nemôžu byť však dôkazom o tom, či žalobca v rozhodnom období vykonával vojenskú činnú službu.

50. Kasačný súd nepovažoval za dôvodnú ani námietku, ktorou žalobca namietal zneužívanie detskej práce, obmedzovanie osobnej slobody žiakov a prísny režim pri ich výchove počas sporných dvoch ročníkov na VSOS, ako aj ich protizákonné ozbrojovanie a porušovanie príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov o zbraniach a strelive a Zákonníka práce, ako aj Listiny základných práv a slobôd. Aj podľa názoru kasačného súdu predmetná argumentácia je bez právneho významu k predmetu preskúmaných rozhodnutí žalovaného a konania im predchádzajúcich. Správny súd sa uvedenou námietkou náležite zaoberal a podal k nej odôvodnenie v dostatočnom rozsahu, a preto kasačný súd stotožniac sa s argumentáciou správneho súdu v ďalšom len odkazuje na zdôvodnenie správneho súdu.

51. Z dôvodov uvedených vyššie vychádzajúc zo skutkových zistení, vyplývajúcich zo spisu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis žalovaného, kasačný súd zhodne ako správny súd dospel k záveru, že žalovaný sa vecou náležite zaoberal a s odvolacími námietkami žalobcu sa dostatočne vysporiadal, vykonané dôkazy a skutkové zistenia správne vyhodnotil jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach v súlade s relevantnými právnymi predpismi, a v súlade s účelom sledovaným sociálnymi zákonmi aplikoval hmotnoprávne ustanovenia zákona pri posúdení (ne)splnenia zákonných podmienok na priznanie nároku na výsluhový dôchodok, uplatneného žalobcom. Žalovaný nevybočiac z medzí zákona na základe správnej úvahy ustálil správny skutkový a právny záver, ktorý v odôvodnení napadnutého rozhodnutia i náležite jasne a zrozumiteľne odôvodnil.

52. Najvyšší súd v kasačnom konaní pri preskúmaní zákonnosti rozsudku správneho súdu v rozsahu dôvodov, žalobcom v kasačnej sťažnosti tvrdených, súčasne mal preukázané, že skutočnosti, ktorými žalobca v kasačnej sťažnosti spochybňoval zákonnosť rozhodnutia krajského súdu, boli totožné s námietkami, ktoré žalobca vzniesol už v správnom konaní a následne v žalobe a s ktorými sa žalovaný, ako aj krajský súd náležite vysporiadali. Kasačný súd zistil, že kasačná sťažnosť žalobcu neobsahuje žiadne právne relevantné námietky, ktoré by spochybnili vecnú a právnu správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

53. Vychádzajúc z právnych záverov uvedených vyššie najvyšší súd po vyhodnotení dôvodov, vznesených v kasačnej sťažnosti žalobcu vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, vyslovených krajským súdom v odôvodnení napadnutého rozsudku. Kasačný súd považuje právne posúdenie preskúmanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Z uvedených dôvodov najvyšší súd považoval námietky žalobcu, ktorými v kasačnej sťažnosti namietal nezákonnosť rozhodnutia krajského súdu z dôvodov podľa § 440 ods. 1, písm. f/, g/, h/ SSP, za nedôvodné. Kasačný súd preto kasačnú sťažnosť žalobcu - sťažovateľa, podanú proti rozsudku správneho súdu podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

54. O nároku účastníkov konania na náhradu trov kasačného konania kasačný súd rozhodol podľa právnej úpravy ustanovenej v § 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 a s § 168 SSP. Žalobcovi nepriznal proti žalovanému právo na náhradu trov tohto konania, pre jeho neúspech v konaní a žalovanému z

dôvodu, že nezistil splnenie podmienok v zmysle § 168 v spojení s § 467 ods. 1 SSP.

55. Toto rozhodnutie prijal kasačný súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.